

סרטים

„ענני הזוהר“

דמות מצויירי דגאס... פיתת של תקופת הנז'... המחשה חייכנית של חן... כך תאר מבקר אמריקאי את מארילין מילר המפורסמת — ולדעת רבים אף הגדולה — שבכל כוכבי הבמה המוסיקלית האמריקאית.

מארילין החלה את דרכה בתיאטרון עם אביה החורג, אמה ושתי אחיותיה כלהקת הקולומביה. בתקופה מאוחרת יותר הצטלמה להקה לשלשייה שנודעה סביב מיד עם עשר שנים ארוכות. בלונדון, למי לפני המלחמה הקודמת, ראה את הרקדנית הצעירה לי שוברט, המפיק המפורסם, והוא הזמין אותה לשוב לברודוויי. עתה היתה עליתה מהירה, וכן לילה הפכה לכוכב הנערץ ביותר בניו-יורק ובאמריקה כולה. ומאז היתה כל אופרטה שבה הופיעה זוכה מיד להצלחה.

רק בחייה הפרטיים לא הצליחה ביותר. נשואיה לזמר קטר נגמרו בצורה מריגית ביותר, כשבעלה נהרג בתאונת דרכים שעה שמהר לנסוע אל הצגת הבכורה של הצלחתה הגדולה ביותר „טאלי“. מאז חלתה מארילין במחלת לב, ובכל זאת המשיכה להופיע בהצגות רבות עד מותה בשנת 1936, והיא רק בת 38.

ענני הזוהר הוא סרט ביוגרפי על חייה. והתסריט נשאר ברובו נאמן לעובדות ההיסטוריות. אולם טוב עשה הבמאי, דוד באטלר, שצמצם בעלילה והרבה בקטעים המוסיקליים.

ג'ון הייבר אינה כוכב בעל שיעור קומה גדול, ברם כרקדנית וזמרת היא ממליחה את תפקידה בתן רב. מלבד זאת היא נעימה בהרבה על ידי בן זוגה למחול ושירה ריי בולגר.

בלוג'ר הוא רקדן מצויין, המופיע בשנים האחרונות בהצלחה רבה על במות ברודוויי, ולעתים רחוקות אף בתפקידים קטנים בסרטים. בענני הזוהר, הוא ממלא את תפקידו של ג'ק זינגר, רקדן מקצועי העוזר למארילין בקריירה שלה והגן אף נושא נכוב לאהבה של הנערה הצעירה. בסרט זה נתנה לו הזדמנות מצוינת להרד גים את כשרונותיו הן כרקדן והן כשחקן מימיקן ממורגה ראשונה.

„הבאדיקה האלמתי“

באביב 1945 אגרו בנות-הברית על בואמיה, לבה של אירופה, בתנועת-מלחמה אדירה. מצפון-מזרח דהרו משוריני הצבא האדוני בעוד שמערב פלסו להם דרך האמריקאים. הגרמנים כפראג החלו לסגת.

לי זה לו (המגבית המיוחדת) * צחוק בלי פקחות

התלהבות עצומה (שלא היתה שונה בהרבה מליל 29 בנובמבר 1947 בתל-אביב) תקפה את התושבים חסרי הסבלנות. דגלים צ'כוסלובקיים הונפו ברחובות, אך הגרמני היה עדיין בלב העיר והתנגשות בינו לבין ההמון התחגה היתה ממש בלתי נמנעת; הנאצים פתחו באש על אזרחים צ'כיים שלווים.

„המגבית המיוחדת“

לאימפרסוריו ולין ולבמאי וולף יש אומץ לב רב. מבלי להתחשב בהפסד העבר, בכקורת הקטלנית מצד המבקרים האמריקאים, הם ממשכים בדרך מבלי להשתנות. בתכנית משתתפים רוב הכוחות היודיעים לנו: חנה אהרוני, רוזינסקי, אלכסנדר גרוינבסקי, גיטה לוקה, רעיה גולדין, בן סירה ורוזנברג. הם אינם מחדשים מאומה.

המגבית המיוחדת מתחילה, כמובן, באימריקה, ושולחת ארצה בין היתר תיירי אמריקאי (הרדט דוד), הדומה יותר להונגרי, שנקלע ארצה דרך פריז. רחיו מתחיל במל חיפה — תחנת המכס היא „מועדון“ לפקיד מפקד ולסבל התימני. הנושא המרי כיו הוא הנקניק המוברח. עוברים לפנינו אחריו בסך: עולה הדש, חוזרת, איך חזרה לארץ, עם אותן חמש הלירות, בשעה שהיביאה פריג'וד ועשר מזודות? וכל מיני טפוסים אחרים. הם הופכים עולמות, אבל כולם משתתקים עם בוא הוד מעלתו התייר האמריקאי, אל תחנת המכס. דוד הרדט התייר הפולני-אמריקני, מתחיל מכאן בדרך מלאה צחוק לא תמיד פיקחית; הוא מגיע אל תל-אביב, לקבוץ, לירושלים עיר הקודש, ולבסוף נקלע למסיבה בקריה.

בדרכו מספיק נציג הודו סאם לקבל מושג מסויע למי על ארץ הקודש. אך בכל פעם, הוא מופתע מחדש לנוכח גר לוי נוסף, תוך כדי גילוח, הוא מספיק להאזין לשיר, המושר לכבודו, לחלק סיגרים ולראות הפגנה מפאיימפ"ם של שני אנשים.

סיגרים, שעונים. כדי לגנון את התכנית, ולנסות להתיותה, התקבצו מסביב הבמאי וולף: נתן א. נ. גרדי, מ. וילנסקי, אברמוביץ, ספקו לו פמונים חדשים, המושרים כפי חנה אהרוני, רוזינסקי ואלכסנדר גרוינבסקי. מצילות את הקטעים החלשים: התפאורות הנעימות לעין.

אברהם לונברג הוא היחיד היודע משחק. אילו היה תיאטרון לילה-לו מבין, שאסור לו לחרוג ממסגרת הריו, היה הקהל צוחק, נהנה והולך הביתה מרוצה. אבל ברגע, שהבמאי מכניס למחזה קטעים דרמטיים (לפני חומות ירושלים), חורג התיאטרון ממסגרתו ונכנס לשדה לא לו. חבל שאברהם לונברג אינו מוצא את מקומו בתאטרון רציני בתפקיד שחקן אופי. הקטע המוצלח ביותר הוא האחרון. זה משאיר טעם נעים: מסיבת-גן בקריה, לכבוד התייר האמריקני (הוא יפתח כאן בית חרושת לבשר...). מקפים אותו שניים רינצק (יעקב בן סירה) גולדה מאירסון (רעיה גולדין) ד"ר סימון (אבדורי) ומנחם בגין (אברהם רוזנברג); פרודיה מוצלחה

לי זה לו (המגבית המיוחדת) * צחוק בלי פקחות

על מסיבת-גן בקריה, עם דמויות מציאותיות, לא חסרים סיגרים, שעונים, נאום נלהב של בגין, וצלם עתונות. * ספרינצק — בן סירה; ביגין — א. רוז'נברג (אוגמון); גולדה — רעיה גולדין; ד"ר סימון — לנדורף אבדור; עתונאית — טלמנדר; 9.

לחה רבה את גאנדי, רוקפלר ודוגלאס פירבנסקי. חב רקד ושר עם מאריילין מילר (ראה למעלה) בסאלי ועם מרבית השחקניות המפורסמות של שנות העשרים והשלושים. עם הגיעו לשנות העמידה פרש מן הקומדיה המוסיקאלית והרבה במחזות, כמו האיש

ג'ון הייבר, ריי בולגר ("ענני הזוהר") חיים סרטיים

שבא לארוחת ערב והילולת רפאים. קאריריה מוצלחת בהוליווד מביאה את הביוגרפיה של חב לתאריך של היום.

חב אינו נשוי משום-שהנשים, לדעתו, מיותרות. דעה שיימצאו לה אולי תומכים, אך פחות מתקבלת על הדעת הכרותו שרק ששה מחברי מחזות ראויים לתואר הזה. שמותיהם: שיקספיר, נואל קאאוורד, קאופמאן, הארט, שרוד ומוליייר. הסדר הוא של צב.

בקצרה

נשמה מבורה — זוהי נשמתו של פול מוני, גנגסטר, הנכנסת לגופו של שר פט ידוע. נשמת הגנגסטר משפיעה לרעה על גופו של השופט וגופו של השופט —

קליפטון ווב והכלב ("תריסר גידלתי") הומור בלי צחוק

לסובה על נשמת הגנגסטר. במאבק בין הטוב והרע מנצח — כן, נחשתם נכון. הארץ המר — ארוטיקה ובעיות סוציאליות, כשסילבאנה מנגאנו מספקת את הדבר הראשון ומארת לעובדות בשדות אורז באיטליה, את הצד הסוציאלי.

פאוסט — רנה קלייר נוגע באגדה הגרמנית העתיקה של המלומה, שמכר את נשמתו לשטן, והגניעה הפכה אותה זהב טהור. קומדיה פילוסופית ממדרגה ראשונה. פינגבליין — חידוש הקומדיה היודיעה של ברנארד שאו. לסלי האווארד באחד מהפקידיו המוצלחים ביותר.

נשמות נבוכות — ברברה סטיינבך, גיימס מייסון, ון הפלין, אנה גרדנר וסיד צ'ריו, מתאבים, בוגדים וסולחים אחד לשני. משחק ובמיו מצוינים, לפי רומן ספשי של מרטיה דבנפורט, מזרחת ומערכה של ניו יורק.

התגובה היתה מידית כשם שהיתה ספונטאנית: מתרסים הוקמו ברחובות פראג. מטרתם: ללכוד את הגרמנים במלכודת ולמנוע מהם דרך נסיגה. הבריקה האלמת היא סיפור המעשה על התקוממות זה, כשהדגש מושם בלוחמי מים מאחורי מטרס מסוים על אחד הגש

ריים החשובים. זהו סרט בעל כל המעלות והליקויים של מרבית הסרטים המגיעים מאחורי מסך הברזל והעשויים לפי המתכונת הרוסית האחרונה: צילומי קרבות נפלאים, תמונות המוניות רבות רושם, מצלמות קלות תנועה במידה מדהימה; מטפסות, נוסעות, עוקבות. יחד עם זה איפוי שטחי ותעמולתי זול של הדמויות, ויכוחים אידיאולוגיים היכולים להשפיע רק על קומנויסט מושבע. אין פרוש הדבר שהשחקנים הצ'כיים אינם משחקים היטב. עבודתם ראויה לשבח דווקא בגלל התסריט הבלתי מוצלח. קצת פחות „דמויות“ ויותר תמונות קרב והבריאה האלמת עלול היה להיות סרט טוב מאד.

תריסר גידלתי

פראנק גילברט היה מומחה לעילות חרושיות, מקצוע שמוצאו באמריקה ומטרתו: הסכון בתעשייה תוך הגברת הייצור. זהו, כפי הנראה, גם מקצוע שהשפעתו רבה על החיים הפרטיים, כי גילברט היה אב לשנים עשר ילדים והוא גידל אותם לפי שיטות היעילות שלו.

לימים כתב גילברט את האוטוביוגרפיה שלו. הספר הפך „בסט סלר“ והדרך להוליווד נפתחה בפניו. קליפטון (בלב די), חב נמצא מתאים לתפקיד הראשי והמצלמות החלו להסתובב.

אין ספק שתמונות המראות את חב מתכונן את חיי המשפחה לפי השעון, מועיק אותם במשרוקית, מחלק ביניהם את עבודת הבית, מלמד אותם לרחוץ את גופם כלהקה, תוך דקה אחת ויחד עם זה שומר על צניעותן של בנותיו ומלחה אותן לכל הפגישות שלהן, — הן קולנועיות מאד. אשמתם של מחברי התסריט והבמאי היא שהסרט איך שהוא אינו קולע למטרה והומור שבו איננו מעורר צחוק רב.

אשר לקליפטון חב, אפילו „מר בלב די“ בכבודו ובעצמו איננו יכול למצות מתסריט חלש יותר ממה שיש בו.

איש-בלב. קליפטון חב הופיע לראשונה על הבד בלורה והתפרסם ביחוד ביומנה של אומנת, כ„מיסטר בלבדייר“ איש האשכולות, הגאון הכליידוע, ישנו דמיון מסוים בין חב האמתי לבין בלבדייר שאותו עיצב בהצלחה כה רבה. דרכו באמנות ארוכה ומגוונת. הוא היה בן שבע כאשר הופיע לראשונה על הבמה במחזה של ילדים. לאחר עשר שנים, 1913, הריהו זמר אופירה ומופיע במאדאם באטרפליי, טראיאטה ולה בוחם. כעבור שנה הוא שר באופרטה ומיד לאחר כך הוא רוקד במועדוני-לילה גדולים ומתפרסם כרקדן גדול. כדי להוכיח שהוא שחקן טוב הוא מופיע אף בדראמה וכיוון שהוא מקבל בקורת טובה — חוזר בלב שקט לקומדיה המוסיקאלית. באחת מהן הוא מחקה בהצ